

RADIO LJUBLJANA

ILUSTRIRANI TEDNIK ZA RADIOFONIJO

 NAROČNINA ■ Četrtno 40 Din ■ Polletno 75 Din ■ Celoletno 140 Din
 Za inozemstvo ■ Četrtno 50 Din ■ Polletno 90 Din ■ Celoletno 170 Din

CENA ŠTEVILKI PET DINARJEV

**OD 7. SEPTEMBRA
DO 13. SEPTEMBRA**
36
LETNIK II.
1930

OGLASI po dogovoru

Prof. Einstein o radiu

22. avgusta so otvorili v Berlinu veliko radio razstavo, ki jasno kaže silni razvoj in razmah radio tehnike v zadnjih letih. Razstavo je otvoril državni sekretar in radio komisar dr. Bredow. Za njim pa je govoril znani matematik prof. Albert Einstein o razvoju, pomenu in nalogah radia takole:

Kadarkoli poslušate radio, bi bilo umestno, da pomislite tudi na to, kako je človeštvo prišlo do tega čudovitega občevalnega sredstva. In videli boste, da je edini vir vseh tehničnih pridobitev božanska znatiželjnost in želja po eksperimentiranju, ki žene raziskovalca do odkrivajočih razmišljanj in poskusov, združena hkrati s konstruktivno fantazijo tehničnega izumitelja.

Mislite na Oerstedta, ki je prvi opazil magnetični učinek električnega toka, na Reisa, ki je prvi ta učinek izrabil tako, da je elektromagnetnim potom reproduciral glas, na Bella, ki je z uporabo občutljivih kontaktov v svojem mikrofonu prvi spremenil akustične valove v variable električne toke. Mislite tudi na Maxwella, ki je matematičnim potom dokazal eksistenco električnih valov in na Hertza, ki jih je prvi s pomočjo električne iskre povzročil in praktično dokazal. Ne pozabite Liebensa, ki je iznašel s katodno cevjo nedosegljivo ostro delujočo napravo za sprejem električnih valovanj, ki se je pa hkrati spremenila v idealno napravo za nastajanje električnih valovanj. S hvaležnostjo se spominjajte nadalje brezimne armade tehnikov, ki so tako poenostavili instrumente radio naprav, da je možna produkcija v masah in cenen nakup vsakomur.

Sramujejo se naj pa vsi, ki brez razmišljanja uporabljajo čuda znanosti in tehnike, ne da bi jih umsko vsaj malo dojeli, da vedo o njih prav tako malo, kot krava o botaniki ze-

lišč, katere si privoščijo z užitkom na paši.

Premislite, da so tehniki tisti, ki nudijo možnost prave demokracije. Zakaj oni ne lajšajo človeku le njegovega vsakdanjega dela, ampak mu nudijo priliko, da se obogati na delih globokih mislecev in umetnikov. Njih dela so bila še pred kratkim privileg samo odličnih stanov, danes pa je prav z radiem omogočen dostop do teh del najširšim slojem, kar budi brez dvoma narode iz zaspane otipelosti.

Radio pa ima sam edinstveno funkcijo, da širi bratstvo med narodi. Skoro do današnjih dni so se narodi spoznavali med seboj le preko lastnega časopisja, ki je pa prinašalo o tujcu ali sosedu le nejasna in često tendenciozna poročila. Radio pa veže danes narode z najbolj živo obliko besede in v glavnem le o dobre strani.

Največ zaslug bo imel prav radio, kadar bo med narodi izginilo občutje medsebojnega nepoznanja, ki se tako lahko prevrže v nezaupanje in sovraštvo.

NA DOMAČEM VALU

Nedelja

Dopoldne ob 9.30 je prenos nabožne glasbe. Ob 11.00 bo prenos promenadnega koncerta Krekovega prosvetnega društva na Jesenicah. Pevski kvartet iz Krškega zapoje ob 17.00 venček slovenskih narodnih. Ob 20.00 je prenos misijonske akademije iz Uniona. Ob 22.15 pa je prenos plesne glasbe z Bleda.

Prenosi

V ponedeljek ob 20.00 se bo prenašal internacionalni koncert. V torek je prenos koncerta iz Zagreba. Nastopilo bo pevsko društvo »Branimir« in tamburaški orkester. Dirigiral bo prof. F. Schramm. V soboto je pa prenos iz Beograda ob

NAŠA KUKAVICA

Nedelja

- Promenadni koncert jeseniškega prosvetnega društva ob 11.00
- Pevski kvartet iz Krške vasi ob 17.00.
- Misijonska akademija iz Uniona ob 20.00.

Ponedeljek

- »Napoleonov samovar«, veseloigra (Ljudski oder) ob 16.30.
- Valčkova ura ob 17.00.
- Rezervirano za internacionalni prenos ob 20.00.

Torek

- Prenos iz Zagreba ob 20.30.

Sreda

- Samospjeve poje ga. A. Skvarča ob 20.00.
- Koncert Radio-orkestra ob 21.00.

Četrtek

- Slovenske narodne pesmi poje gosp. Držaj ob 20.00.

Petek

- Danilo Bučar poje kuplete ob 20.00, nato ohcetna godba in samospjevi.

Sobota

- Prenos iz Beograda ob 20.00.

20.00. Najprej bo pol ure pevski koncert, nakar bo sledil klavirski koncert ge. Huszar, ob 21.15 pa bo pevski koncert g. Stanoje Jankovića, člana beograjske opere.

Koncerti

Na praznik, v ponedeljek bo ob 17.00 valčkova ura, ki jo bo izvajal Radio-orkester. Ostale dneve v tednu bo stalni popoldanski koncert Radio-orkestra ob 18.30. V sredo ob 20.00 bo pevski koncert ge. Antonije Skvarča, ki bo nastopila s pestrnim sporedom. V četrtek bo pel slovenske narodne pesmi g. Franc Držaj ob 20.00, za njim pa še ga. Sax-Pristovšek štiri balade. Ob 21.00 bo pa prenos plesne glasbe z Bleda. V petek bo veseli večer ob 20.00. Najprej bo pel

kuplete g. Danilo Bučar, nato bo sledila priljubljena ohcetna godba Magistrov in večer bo zaključil s solospevi g. Mirko Jelačin.

Recitacije

V nedeljo ob 16.00 bo pol ure humorističnega čtiva (pisatelj Milčinski).

V ponedeljek ob 16.00 iz Murnikovih humor. spisov.

PROSVETNI RADIO

V nedeljo ob 10.00 bo versko predavanje. Ob 10.20 bo predaval g. ing. Jože Skubic o sadjarstvu. Popoldne ob 15.00 bo predaval g. ing. Lupša, izborni poznavalec Vzhoda o kitajski kulturi.

V ponedeljek bo predaval g. ing. Lupša o razvalinah antičnega buddhističnega mesta Sri Sukhodnay v Siamu ob 15.00.

V torek bo predaval ob 19.30 g. prof. Tine Debeljak o Jožefu Pilsudskem, prvem poljskem maršalu ob 19.30.

V sredo bo književna ura ob 19.30.

V četrtek bo otroška ura ob 19.30.

V petek bo gospodinjska ura ob 19.30.

V soboto bo tedenski pregled ob 19.30.

Nedelja

Dunaj, 18.05. Krí, domovina Fejakov. — Graz, 10.00. Naše listnato drevje in njega uporaba.

Ponedeljek

Beograd, 19.30. Predavanje o karikaturah. — Langenberg, 16.25. Z avtomobilom in kamelo skozi severno Afriko. — Breslau, 17.45. Iz kulturne zgodovine novejšega časa.

Torek

Beograd, 17.30. 100 letnica Luke Botiča. — Dunaj, 19.00. Zgodovina orjakov na Himalajo. 19.30. Alpske ceste nekdanj in sedaj (rimska doba). — Breslau, 18.00. Evangeljska cerkev — čuvarica nemških kulturnih dobrin. 18.30. Katoliška cerkev — čuvarica nemških kulturnih dobrin. — München, 15.10. Ženska ura (3 pred.).

Sreda

Dunaj, 18.20. Šolska higijena. — Breslau, 18.25. Mladin. proletarsko gibanje.

Četrtek

Beograd, 19.30. Higijena v antiki. — Dunaj, 18.05. Zimsko delo lahkoatletov. 19.00. Visoke stavbe iz lesa. — Langenberg, 16.30. Atena in okolica. — Breslau, 17.30. Kulturni pomen judovstva. 17.50. Nemška kultura kot ideja. 18.10. Kulturni pomen socializma. 20.00. Bistvo skupne nemške kulture. — München, 19.00. Predavanje.

Petek

Dunaj, 18.30. Šolska higijena. 19.30. Po severno-ameriških gorah. — Graz, 18.00. Moderna prašičereja. — Breslau, 18.35. Kultura in civilizacija. 20.00. Bistvo skupne nemške kulture. — München, 15.30. Ženska ura. (Več predavanj.)

Sobota

Beograd, 18.30. Zdravstvena ura.

NAJBOLJŠE IZ ETRA

Opere in operete

Nedelja

Beograd, Zagreb in Dunaj, 20.10. »Der Obersteiger«, opereta v treh dej., kp. K. Zeller. — Rim, 21.05. »Lodoletta«, opera v treh dej., kp. Mascagni. — Milan in Torino, 20.30. »Eva«, opereta, kp. Fr. Lehár. — München, 20.00. »Cvetka iz Floride«, opereta v treh dej., kp. Leo Fall. — Leipzig, 17.30. »Lucia di Lammermoor«, opera, kp. Donizetti, na ploščah.

Ponedeljek

Dunaj, 20.05. »Zvijaza nad zvijazo« in »Dekle iz Navarre«, operi, kp. J. Massenet. — Varšava in Katovice, 20.15. »Cirkuška princesa«, opereta v treh dej., kp. Kalman.

Torek

Milan in Torino, 20.40. »Traviata«, opera, kp. Verdi. — Varšava in Katovice, 19.50. »Traviata«, opera, kp. Verdi, na ploščah. — Langenberg, 20.00. »Bohème«, opera v štirih dej., kp. Puccini. —

Sreda

Zagreb, 20.35. »Tristan in Isolda«, opera v 3 dej., kp. R. Wagner, na ploščah

Četrtek

Dunaj, 19.30. »Manon«, opera v štirih dej., kp. J. Massenet. — Rim, 21.05. »Manon Lescaut«, opera v štirih dej., komp Puccini. — Milan in Torino, 20.40. »Traviata«, opera, kp. Verdi.

Rezervirano za nove
Tungstram-barium elektronke
z zamreženo anodo!

Petek

Rim, 21.05. »Bacco in Toscana«, opereta v treh dej., kp. R. Brogi. — **Bucarest**, 21.45. »Cavalleria rusticana«, opera, kp. Mascagni. — **Breslau**, 16.20. »Lohengrin«, opera v petih dej., kp. R. Wagner.

Sobota

Dunaj, 20.05. »Pipsi«, opereta v treh dej. R. Benatzky.

Koncerti in večeri

Nedelja

Dunaj, 18.30. Komorni večer delavskega glasbenega združenja. — **Budapest**, 20.15. Veliki koncert opernega orkestra. — **Bucarest**, 21.00. Violinski koncert. — **Varšava in Katovice**, 20.15. Ljudski koncert. — **Langenberg**, 20.00. Operne arije. — **Breslau**, 19.50. Klavirski koncert.

Ponedeljek

Beograd, 20.00. Koncert na dve vijolini in 21.00. Pevski koncert jugoslovanskih pesmi. — **Bucarest**, 21.00. Koncert kvarteta in šlagerji. — **Praga, Bratislava in M. Ostrava**, 21.00. Simfonični koncert, in 22.15. Koncert angleške plesne glasbe. — **Bratislava**, 20.00. Koncert komorne glasbe. — **Langenberg**, 20.00. Stare in nove narodne melodije. — **Breslau**, 20.30. Pevski koncert. — **Leipzig**, 19.30. Iz berlinskih operet. — **München**, 21.05. Koncert komorne glasbe.

Torek

Dunaj, 20.05. Ljudski koncert, in 21.15. Orgeljski koncert Bachovih del. — **Budapest**, 20.15. Koncert ogrskih pesmi, in 21.30. Klavirski koncert. — **Bucarest**, 21.00. Večer italijanske glasbe. — **Praga**, 20.45. Klavirski koncert, in 21.15. Koncert komorne glasbe. — **Bratislava**, 19.35. Večerni koncert zabavne glasbe, in 21.00. Pevski koncert. — **M. Ostrava**, 20.00. Ljudski večer, in 21.00. Pevski koncert. — **Breslau**, 20.30. Cello koncert. — **Leipzig**, 21.25. Koncert moderne glasbe. — **Berlin**, 19.35. Klavirski koncert. — **München**, 20.45. Koncert simfoničnega orkestra. — **Rim**, 21.05. Godalni in pevski koncert.

Sreda

Beograd, 20.00. Operne arije in dueti; 21.20. Prenos tonfilma. — **Budapest**, 20.00. Zabavni večer. — **Bucarest**, 21.50. Klavirski koncert in samospeli. — **Varšava in Katovice**, 20.15. Večerni koncert solistov. — **Praga in M. Ostrava**, 21.45. Klavirski koncert. — **Bratislava**, 20.00. Zabavni koncert; 21.00. Plesna glasba. — **Dunaj**, 21.00. Vijolinski koncert. — **Leipzig**, 21.00. Pev. koncert. — **Berlin**, 21.30. Zborovni koncert. — **München**, 20.00. Zabavni koncert. — **Rim**, 21.02. Veliki simfonični koncert.

Četrtek

Budapest, 20.35. Klavirski koncert na treh klavirjih. — **Bucarest**, 21.00. Simfonični koncert. — **Varšava in Katovice**, 20.15. Koncert pestre glasbe. — **Praga, Bratislava in M. Ostrava**, 20.00. Simfonični koncert. — **Langenberg**, 20.00. Klavirski koncert; 21.00. Simfonični koncert. — **Breslau**, 20.30. Koncert filharmonije. — **Leipzig**, 21.00. Simfonični koncert. — **Berlin**, 19.30. Zborni koncert.

Petek

Beograd, 20.00. Koncert narodnih pesmi; 20.30. Vijolinski koncert; 21.45. Pevski koncert. — **Budapest**, 20.35. Danski večer. — **Varšava in Katovice**, 20.15. Simfonični koncert varšavske filharmonije. — **Praga, Bratislava in M. Ostrava**, 20.00. Stare keltske pesmi. — **Dunaj**, 21.05. Mozartove vijolinske sonate. — **Breslau**, 19.00. Koncert Kalmanove operetne glasbe. — **Berlin**, 21.25. Koncert komorne glasbe. — **München**, 21.15. Zabavni koncert. — **Milan in Torino**, 20.40. Simfonični koncert.

Sobota

Bucarest, 21.00. Kabaretni večer. — **Varšava in Katovice**, 20.15. Koncert zabavne glasbe. — **Praga, Bratislava in M. Ostrava**, 19.45. Koncert orkestra na pihala; 21.15. Slovaški večer. — **Berlin**, 19.25. Vijolinski koncert. — **München**, 19.00. Orgeljski koncert; 20.00. Zabavni večer. — **Rim**, 21.05. Veliki in postri koncert. — **Milan in Torino**, 21.15. Veliki zabavni koncert.

Vsaj sedemkrat vsaj dve uri inserirajte

zato v našem listu, če vam je za res uspešno reklamo!

na teden gre naš list v nešteto družinah iz rok v roke in kroji vsakokrat od enega do drugega med znanici in prijatelji, zbranimi ob aparatu.

mikrona. Znani ugodni fiziološki vpliv solne svetlobe na planinah temelji v prav tem bogastvu svetlobe na ultraviolelnih žarkih, za kojih zdravilno moč imamo danes že nešteto zgledov.

Raziskovalca Haussen in Vahle sta dognala, da žarki z valovnimi dolžinami med 0,314 in 0,291 mikrona posebno ugodno učinkujejo in predlagata, naj se imenujejo »Ra-žarki« (radi izredno ugodnih učinkov pri rahitičnih bolnikih) ali pa »Dorno-žarki« (po že omenjenem znanstveniku). V splošnem pa naj velja zanje ime hygiendorski (zdravilni) žarki.

Da se pa moremo prepričati o učinku teh žarkov na zdravstveno stanje človeka, moramo raziskovati v dveh smereh.

Najprej moramo najti način, s katerim lahko vedno ugotovimo intenzivnost ultraviolelnih žarkov. Tu nastopa velika težkoča, ki se pojavlja v fotometriji pri raznobarni svetlobi. Upoštevati moramo namreč, da je fiziološki efekt raznih pasov v svetlobnem spektru na naše oko popolnoma drugačen kot pri fotometriji. Isto se pojavlja seveda zopet pri ultraviolelnih žarkih z različnimi valovnimi dolžinami. Vrh tega ne smemo rabiti nikakih steklenih leč in prizem, kajti steklo ne propušta ultraviolelnih žarkov. Vsi optični deli naših merilnih naprav morajo biti torej iz kremenjaka, ki propušta ultraviolelni žarke, vedeti moramo pa seveda, kolik del teh žarkov pri različnih valovnih dolžinah naše optične naprave absorbirajo. Težkoče postanejo skoro nepremostljive, če pomislimo, da moramo ugotoviti meteto ultraviolelnih žarkov. menti, ki prav tako absorbirajo žarke.

Druga težkoča nastane pri raziskovanju učinkovitosti ultraviolelnih žarkov.

Tu nastopi namreč potreba, da lomimo žarke tako, da smo v gotovem slučaju vedno sigurni, da so le ultraviolelni žarki s popolnoma določeno valovno dolžino povzročili opazovani fiziološki učinek. Zakaj vedeti moramo, da obstojajo poleg zdravilnih ultraviolelnih žarkov še žarki, ki škodujejo človeškemu organizmu.

Ker se pa ultraviolelni žarki že pri spremembi za 0,01 mikrona v svoji fiziološki učinkovitosti spremenijo v razmerju 1:5, je jasno, da moramo ravnati z njimi skrajno previdno in natančno, sicer pridemo lahko do popolnoma napačnih zaključkov.

Take molenosti bo treba vpoštevati zlasti še pri novih električnih žarnicah, ki propuščajo ultraviolelni žarke.

(Po Philipsu.)

Domači proizvodi!
Akumulatorje za radio, avto, telefon itd.
proizvaja in popravlja:
VATRA-AKUMULATOR, Inđ. I. & F. Domicej
CENTRALA: MARIBOR
Zaloga Zagreb, Sajmište 55. Katalogi na zahtevo

Razsvetljava z ultraviolelnimi žarki

Naše oko ni občutljivo za vse svetlobne žarke, ki jih izžareva solnce. Kot svetlobne žarke občuti le tiste, ki imajo valovno dolžino med 0,8 in 0,4 mikrona (mikron = 0,001 mm), in sicer sprejme oko svetlobne žarke, ki imajo valovno dolžino 0,8 mikrona kot rdeče, one z 0,4 mikrona pa kot modro vijoličaste.

Solne žarke, ki imajo večje valovne dolžine, občutimo kot toplotne žarke; ti so za življenje prav tako potrebni kot svetlobni. Zakaj svetlobni žarki sami nam ne bi nič koristili, če bi radi pomanjkanja toplotnih žarkov vladala po vsej zemlji še mnogo nižja temperatura kot danes na tečajih.

Solnce pa ne izžareva le toplotnih in svetlobnih žarkov, ampak tudi še žarke, ki imajo krajše valovne dolžine kot 0,4 mikrona. Te žarke imenujemo »ultraviolelni žarke«. Pomen teh žarkov za življenje na zemlji je velik, kljub temu, da jih le malo prodre do zemlje. Večino teh žarkov absorbira atmosfera, ostanek pa zadrži steklene šipe v oknih, ki propuščajo le svetlobne in toplotne žarke.

Po že znanih Dornovih ugotovitvah in drugih znanstvenikov je solčna svetloba na višje ležečih krajih mnogo bolj bogata na ultraviolelnih žarkih (tako n. pr. v planinah). V večjih višinah so ugotovili celo žarke z valovno dolžino le 0,290

RADIO LJUBLJANA 527 kc 2·5 kW

Nedelja, 7. septembra

- 9.30 Prenos cerkvene glasbe
10.00 Versko predavanje
10.20 Ing. Jože Skubic: O sadjarstvu
11.00 Promenadni koncert Krekovega prosv. društva na Jesenicah (prenos)
15.00 Plošče
15.30 Ing. Lupša: O kitajski kulturi
16.00 Humoristično čtivo, pisatelj Milčinski
16.30 Plošče
17.00 **Pevski kvartet iz Krške vasi**, M. Hubad: Moja kosa; G. Ipavec: O mraku; Z. Prelovec: Bela rdeča je gredica; Z. Prelovec: Zapoj mi dekle pesem; Juvanec: Spomin na zimski večer. Slovenske narodne pesmi: Rožce je na vrtu plela; Še nocoj mi lunca mila; So ptičice zbrane; Ko lani sem tod mimo šel; Snoč pa dav' je slanica padla; Oja, oja saj si dekle moja; Kadar umrl bom, vinca več pil ne bom
20.00 Misijonska akademija — prenos iz Uniona
22.00 Časovna napoved in poročila
22.15 Prenos z Bleda (Erich Herse)
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Poned., 8. septembra

- 11.00 Koncert radio orkestra Translateur: Avtomobilska koračnica; Komzak: Monakovsko dete; Offenbach: Gospod in gospa Denis; Stolz: Na Duna, u; Lehar: Friderika; Dostal: Pozor — pozor!
15.00 Ing. Lupša: Na razvalinah antičnega buddhiškega mesta Sri Sukhodnay v Siamu
15.30 Plošče
16.00 Iz Murnikovih humorističnih spisov
16.30 Napoleonov samovar, veseloigra (Ljudski oder)
17.00 **Valčkova ura**, izvaja radio orkester. Granado: El Turia; Fučík: Ideali sanj; Lanner: Dvorni plesi; Kalman: Vaška deca; Fetras: Mesečina na Alstru
20.00 **Rezervirano za internacionalen prenos**
22.00 Časovna napoved in poročila

- 22.15 Koncert radio orkestra Dr. Dolinar-Petrič: Duh-teči nagelj; Šidak: Kitica srbskih pjesama; Raha-Petrič: Kitica slovenskih napevov; Leopold: Jugoslovanski biseri

Torek, 9. septembra

- 12.30 Plošče
13.00 Čas, borza, plošče
13.30 Dnevne vesti
18.30 Koncert radio orkestra Holzman: Pucaj; Neut-wich: Pesmi pomladi; Rossini: Tancred; Ackermans: Ma chaumiere abandonnee; Komzak: Dunajski sprehodi; Musorgsky: Boris Godunov
19.30 Prof. Tine Debeljak: Jo-žef Pilsudski, prvi maršal Poljske
20.30 **Prenos iz Zagreba**
22.00 Časovna napoved in poročila
22.15 Koncert radio orkestra Dostal: Letalska koračnica; Waldteufel: Estudiantina; Weber: Čarostrelec; Mayer-Helmund: Večer v Petrogradu; Čajkovsky: Andante cantabile
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Sreda, 10. septembra

- 12.30 Plošče
13.00 Čas, borza, plošče
13.30 Dnevne vesti
18.30 Koncert radio orkestra Ruprecht: Iz lastne moči; Komzak: Badenska dekleta; Spohr: Jessónda; Williams: O mraku; Leopold: Vindobona; Wagner: Rienzi zadnji tribun
19.30 Tavčarjevi zbrani spisi
20.00 **Samospeve poje gospa Antonija Skvarča** Lajovic: Tkalec; Lajovic: Begunka pri zibelci; Pavčič: Mehurčki; Musorgski: V kotu; Prokoffief: Zaklitanje ognja in vode; Bersa: Vseh duš dan; Nicolai: Arija Fluth iz opere »Vesele žene Windsorske«
21.00 Koncert radio orkestra Holzman: Stric Sammy; Hope: Srebrni valček; Weber: Peter Schmolli; Perey-Elliot: V solnčni Španiji; Schreiner: Iz Schumanovega albuma
22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan

Četrtek, 11. septembra

- 12.30 Plošče
13.00 Čas, borza, plošče
13.30 Dnevne vesti
18.30 Koncert radio orkestra Oscheit: Fakirska koračnica; Fall: Stambulska roža; Bellini: Norma; Paderewsky: Melodi'a; Lehar: Carjevič; Amadei: Suita campestre
20.00 **Slovenske narodne pesmi poje Franc Deržaj**, 1. Pojdem v rute (harmoniziral Pavčič); 2. H. Sattner: Zaostali ptič; 3. Vilhar: O zakaj si se mi vdala; 4. Vilhar: Na morju; 5. Pavčič: Potrkan ples; 6. Pavčič: Zdravica; 7. Vilhar: Oj vstani solnce moje; 8. Vilhar: Nezakonska mati; 9. Vilhar: Ukazi.
Štiri balade poje ga. Sax-Pristovšek Al. Sachs: Mornar; Risto Savin: Poslednje pismo, Poroka, Zimska idila
21.00 Prenos z Bleda (Erich Herse)
22.00 Časovna napoved in poročila
22.15 Koncert radio orkestra
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Petek, 12. septembra

- 12.30 Plošče
13.00 Čas, borza, plošče
13.30 Dnevne vesti
18.30 Koncert radio orkestra Ischpold: Naj živimo; Nedbal: Kavalirski valček; Boildieu: Bagdadski kalif; Theimer: Marqui-

- setta; Grieg: Olav Trygvason; Puccini: Madame Butterfly
19.30 Gospodinja ura, gđc. Cilka Krekova
20.00 **Danilo Bučar poje kuplete** **Ohcetna godba Magistrov** **Samospevi g. Mirka Jelačina**, Mozart: Čarobna piščal, ari'a Tamina; Čajkovsky: Evgen Onjegin, arija Lenskega; Smetana: Prodana nevesta, arija Janka (vse v češkem jeziku); Verdi: Rigoletto, nastopna arijeta vojvode; Verdi: Ples v maskah, mornarska pesem Riharda (vse v slovenskem jeziku); Bizet: Agnus Dei; Melodie religieuse (latinsko)
22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan

Sobota, 13. septembra

- 15.30 Plošče
13.00 Čas, borza, plošče
13.30 Dnevne vesti
18.30 Koncert radio orkestra Rotter: Popolnoma me boš zmešala; Ziehrer: Ponočnjaki; Suppe: Lahka konjenica; Llossas: Majanach; Amadei: Der Minesänger; Verdi: Aida
19.30 Tedenski pregled
20.00 **Prenos iz Beograda**
22.00 Časovna napoved in poročila
22.15 Prenos z Bleda (Erich Herse)
23.00 Napoved programa za naslednji dan

OSTALE POSTAJE

Nedelja, 7. septembra

698 kc Beograd 2·5 kW

- 10.00 Prenos pravoslavne službe božje iz Zemuna
12.30 Opoldanski koncert radio orkestra
13.30 Dnevne vesti
16.00 Popoldanski koncert balalajka orkestra
17.05 Predavanje za poljedelce
17.30 Pevski koncert g. E. Lilega: Slovenske pesmi: Prelovčeve: Bom šel na planince; Hribčki ponižujte se; Moja kosa je križavna; Ti si urce zamudila; Odpiraj dekle

- kamrico; Vsi so prihajali; Pojdem v rute; Gor čez izaro.
19.30 Humoristični dialogi
20.10 Prenos z Dunaja: »Der Obersteiger«, opereta v 3 dej., kp. K. Zeller; — med odmorom ca. 21.30 čas in dnevne vesti; nato koncert narodnih melodij

977 kc Zagreb 0·7 kW

- 11.30 Dopoldanski koncert ork.
12.00 Opoldansko zvonjenje
12.05 Nadaljevanje koncerta
12.30 Nasveti za kuhinjo

- 16.30 Rezervirano za sportno reportažo
19.30 Prenos prihranjanja iz farne cerkve v Somboru
19.45 Kulturne in društ. vesti
20.00 Uvod k prenosu
21.10 Prenos z Dunaja: »Der Obersteiger«, opereta v 3 dej., kp. K. Zeller, nato dnevne vesti in vreme

212.5 kc Varšava 12 kW

- 10.15 Prenos službe božje
12.10 Plošče
17.25 Popo d. koncert orkestra
19.25 Plošče
20.00 Literarna ura
20.15 Ljudski koncert
23.00 Plesna glasba do 24.00

545 kc Budapest 20 kW

- 10.00 Nabožna glasba
11.00 Prenos katoliške službe božje, nato opoldanski koncert orkestra
14.00 Plošče
15.30 Ura za poljedelce
16.00 Pestra radio ura
17.15 Popoldanski koncert ork.
18.30 Malo smeha
19.10 Ogrske arije in koncert ciganskega orkestra
20.15 Veliki koncert opernega orkestra, nato koncert ciganskega orkestra

563 kc München 4 kW

- 11.45 Koncert radio orkestra
13.30 Nogometna tekma Nemčija : Danska
15.15 Citraški koncert
16.00 Vokalni in instrumentalni koncert
17.00 Zabavna glasba
18.30 Domača glasba
20.00 Cvetke iz Floride, opereta v 3 dej., kp. L. Fall; nato plesna glasba

581 kc Dunaj 15 kW

- 11.05 Koncert dunajskega simfoničnega orkestra
13.00 Opoldanski koncert ork.
15.15 Popoldanski koncert
17.00 Koncert orkestra
18.05 Krf, otok Fejakov, predavanje
18.50 Komorni večer delavskega glasbenega združenja
20.10 »Der Obersteiger«, opereta v 3 dej., kp. K. Zeller

599 kc Milan 7 kW

- 10.45 Nabožna glasba
12.15 Lahka glasba
16.30 Koncert zabavne glasbe
19.30 Koncert radio orkestra
20.30 »Eva«, opereta, kp. F. Lehár; nato zabavna glasba

616 kc Praga 5 kW

- 7.00 Jutranja slovesnost
8.30 Orgeljski koncert
9.00 Nabožna glasba
11.00 Dopold. koncert orkestra
12.05 Opold. koncert orkestra
16.15 Popold. koncert orkestra
18.15 Narodne pesmi
19.30 Prenos iz Narodnega divadla

635 kc Langenberg 13 kW

- 8.00 Jutranji koncert
9.00 Jutranja slovesnost
11.50 Plošče

- 13.00 Opoldanski koncert
16.05 Pevski koncert
17.00 Večerni koncert
20.00 Operne arije iz nemških in italijanskih oper; nato napovedi ter lahka in plesna glasba

680 kc Rim 50 kW

- 10.15 Nabožna glasba
13.30 Koncert radio kvinteta
17.30 Pester koncert
21.05 »Lodoletta«, opera v 3 dej., P. Mascagni.

716 kc Berlin 4 kW

- 8.50 Jutranja slovesnost
12.00 Opoldanski koncert, prenos iz Leipziga
14.30 Koncert na mandoline
15.40 Pevski koncert
17.10 Zabavna glasba
20.00 Koncert radio orkestra, nato napovedi in plesna glasba

734 kc Katowice 10 kW

- 10.15 Nabožna glasba
12.05 Plošče
15.05 Popold. koncert orkestra
19.25 Malo smeha
20.15 Prenos koncert iz Varšave

851 kc Graz 7 kW

- 23.00 Plesna glasba
10.00 Naše listnato drevje in njegova uporaba, predavanje
11.05 Prenos z Dunaja do konca

871 kc Bucarest 12 kW

- 11.30 Nabožna glasba
12.00 Opoldanski koncert ork.
13.00 Plošče
13.50 Plošče
17.00 Popoldanski koncert ork.
18.00 Malo smeha
19.15 Plošče
20.40 Ljudska univerza
21.00 Valčkov večer
21.45 Violinski koncert
22.15 Koncert romunske glasbe
23.15 Plesna glasba

923 kc Breslau 4 kW

- 9.00 jutranji koncert (plošče)
12.00 Opoldanski koncert
13.00 Koncert simf. orkestra
16.45 Zabavni koncert
17.30 Lahka glasba
19.50 Klavirski koncert
20.30 »Ugrabljene Sabinke«, komedija v 4 dej.

1076 kc Bratislava 12 kW

- 7.00 Jutranji koncert
8.30 Orgeljski koncert
9.00 Prenos nabožne glasbe
10.15 Plošče
11.00 Koncert vojaške godbe
12.05 Opold. koncert orkestra
16.15 Popold. koncert orkestra
17.00 Simfonični koncert
18.40 »Stradivarijeva violina«, komedija v 1 dej.
19.30 Prenos iz Narodnega divadla

1140 kc M. Ostrava 10 kW

- 7.00 Jutranji koncert
9.00 Plošče
11.00 Dopold. koncert orkestra
12.05 Opold. koncert orkestra
16.15 Popold. koncert orkestra

- 17.00 Koncert zabavne glasbe
19.30 Prenos iz Narodnega divadla
22.20 Večerni koncert orkestra
1157 kc Leipzig 4 kW
8.30 Orgeljski koncert
9.00 Jutranja slovesnost

Ponedeljek, 8. septembra

698 kc Beograd 2-5 kW

- 10.00 Prenos katoliške službe božje
12.30 Opoldanski koncert radio orkestra
13.30 Dnevne vesti
17.05 Predavanje
17.30 Koncert na dveh citrah
19.30 G. Marlé predava o karikaturah
20.00 Koncert klasične glasbe za dve violini: 1. Giuseppe Torelli: Koncert za 2 violini, op. 8: a) Allegro ma non troppo, b) Adagio, c) »Allegro. — 2. Antonio Vercini: Sonata op. 1 za 2 violini: a) Adagio, b) Andante affettuoso, c) Vivace, d) Affettuoso. — 3. J. S. Bach: Koncert za 2 violini, d-mol: a) Vivace, b) Largo ma non troppo, c) Allegro

21.00 Pevski koncert jugoslovanskih pesmi

21.30 Čas in dnevne vesti

21.45 Večerni koncert radio kvarteta

22.45 Narodne pesmi na pihala

977 kc Zagreb 0-7 kW

- 12.20 Nasveti za kuhinjo
12.30 Plošče
13.30 Dnevne vesti
16.00 Rezervirano za sportno reportažo
20.00 Književna ura
20.15 Kulturne in društ. vesti
20.25 Uvod k prenosu
20.30 Internacionalni koncert
22.30 Dnevne vesti in vreme
22.40 Sprehod po tujih postajah

212.5 kc Varšava 12 kW

- 18.00 Popold. koncert zabavne glasbe
20.15 »Cirkuška princesa«, opereta, kp. Kalman
23.00 Plesna glasba do 24.00

545 kc Budapest 20 kW

- 10.00 Prenos katoliške službe božje
11.15 Prenos grško katoliške službe božje, nato opoldanski koncert
14.00 Plošče
16.30 Popoldanski koncert zabavne glasbe
18.00 Recitacije
18.40 Večerni koncert orkestra
20.00 Prenos iz studia, nato koncert ciganskega ork.

563 kc München 4 kW

- 12.30 Opoldanski koncert, plesna glasba
13.10 Zabavna glasba
16.25 Pesmi
17.30 Koncert komornega kvarteta

- 12.00 Koncert simfoničnega ork.
15.15 Koncert komrne glasbe
16.15 Mladinski koncert
17.30 »Lucia di Lammermoor«, opera na ploščah.
20.15 Resna glasba komponistov šlagerjev
22.20 Plesna glasba

199.45 Koncert šramel-tria

21.05 Koncert komorne glasbe

581 kc Dunaj 15 kW

- 11.00 Plošče
12.00 Opoldanski koncert
15.15 Popoldanski koncert
17.40 Mladinska ura
19.30 Konflikti vsakdanjosti in njih rešitev, predavanje
20.05 Zvižajača nad zvižajačo, intermezzo v 2 dej., nato Dekle iz Navare, lirični intermezzo v 2 dej., kp. J. Massenet; sledi večerni koncert jazz orkestra

599 kc Milan 7 kW

- 12.15 Opoldanski koncert zabavne glasba
16.35 Mladinska ura
17.00 Plošče
19.30 Večerni koncert zabavne glasbe
20.40 Pesti koncert
21.10 Simfonični koncert, nato poročila in zabavna glasba

616 kc Praga 5 kW

- 10.30 Plošče
11.15 Dopold. koncert orkestra
12.20 Opold. koncert orkestra
15.30 Plošče
17.00 Popold. koncert orkestra
18.25 Poročila v nemščini
19.35 Radio kabaret
21.00 Simfonični koncert
22.15 Koncert angleške glasbe

635 kc Langenberg 13 kW

- 13.05 Opoldanski koncert
16.25 Z avtom in kamelo skozi sev. Afriko, predavanje
17.30 Večerni koncert
20.00 Stare in nove narodne melodije
20.50 »Igre v Remptu«, slušna igra, (dve enodejanki); — nato poročila in klesna glasba

680 kc Rim 50 kW

- 13.30 Opoldanski koncert zabavne glasbe
16.46 Poročila, nato mladinska ura
17.30 Popoldanski koncert radio orkestra
21.05 Koncert lahke in zabavne glasbe

716 kc Berlin 4 kW

- 14.00 Plošče
16.30 Koncert radio orkestra
18.00 Mladinska ura
19.15 Zabavna glasba
20.30 »12.000«, slušna igra, nato poročila in plesna glasba

734 kc Katowice 10 kW

- 12.05 Plošče
16.35 Plošče
18.00 Popold. koncert orkestra

20.15 Prenos operete iz Varšave
 23.00 Plesna glasba
851 kc Graz 7 kW
 Celodnevni prenos z Dunaja od 10.50 do konca
871 kc Bucarest 12 kW
 13.00 Plošče
 18.00 Popoldanski koncert radio orkestra
 20.00 Plošče
 20.40 Ljudska univerza
 21.00 Koncert kvarteta
 21.45 Pevski koncert šlagerjev
 22.15 Koncert kvarteta
923 kc Breslau 4 kW
 13.50 Plošče
 16.15 Koncert berlinskega filharmoničnega orkestra
 16.45 Književna ura
 17.00 Klavirski koncert (plošče)
 17.45 Iz kulturne zgodovine novejšega časa, predavanje
 19.00 Zabavna glasba
 20.30 Pevski koncert

1076 kc Bratislava 12 kW
 11.15 Dopold. koncert orkestra
 12.20 Opold. koncert orkestra
 -7.00 Popold. koncert orkestra
 18.00 Plošče
 20.00 Koncert komorne glasbe
 21.00 Simfonični koncert
 22.15 Koncert angleške plesne glasbe
1140 kc M. Ostrava 10 kW
 11.15 Dopold. koncert orkestra
 12.20 Opold. koncert orkestra
 17.00 Popold. koncert orkestra
 19.30 Radio kabaret
 21.00 Simfonični koncert
 22.15 Koncert angleške plesne glasbe
1157 kc Leipzig 4 kW
 12.00 Plošče
 14.15 Mladinska ura
 15.00 Ura za žene
 16.30 Popoldanski koncert
 19.30 Iz berlinskih operet
 21.00 Prenos z Dunaja
 22.10 Plesna glasba

19.45 Večerni koncert orkestra na pihala
 20.45 Klavirski koncert
 21.15 Koncert komorne glasbe
 22.15 Koncert zabavne glasbe
635 kc Langenberg 13 kW
 13.05 Opoldanski koncert
 16.00 Književna ura
 17.30 Večerni koncert
 20.00 »Boheme«, opera v 4 dej., kp. G. Puccini
680 kc Rim 50 kW
 13.30 Opoldanski koncert zabavne glasbe
 16.46 Poročila, nato mladinska ura
 17.30 Popoldanski koncert radio orkestra
 21.05 Vokalni in instrumentalni koncert
716 kc Berlin 4 kW
 14.00 Plošče
 16.30 Koncert radio orkestra
 17.30 Književna ura
 18.00 Pesmi
 19.35 Klavirski koncert
 20.30 Plesna glasba
734 kc Katovice 10 kW
 12.05 Plošče
 16.35 Plošče
 18.00 Popold. koncert orkestra
 19.00 Literarna ura
 19.50 Prenos opere iz Varšave
851 kc Graz 7 kW
 Celodnevni prenos z Dunaja od 10.50 do konca
871 kc Bucarest 12 kW
 13.00 Plošče
 13.50 Plošče
 18.00 Popoldanski koncert radio orkestra

20.00 Plošče
 20.40 Ljudska univerza
 21.00 Večer italijanske glasbe, vmes ob 21.30 predavanje
923 kc Breslau 4 kW
 13.50 Plošče
 16.15 Plošče, pevske točke
 17.00 Pevski koncert
 18.10 Evangelijska cerkev — čuvarica nemških kulturnih dobrin
 18.35 Katoliška cerkev — čuvarica nemških kulturnih dobrin
 19.00 Iz dunajskih operet (orkester)
 20.30 Cello-koncert
1076 kc Bratislava 12 kW
 11.15 Dopold. koncert orkestra
 16.30 Plošče
 17.00 Popold. koncert orkestra
 18.00 Popold. koncert solistov
 19.00 Plesna glasba
 19.35 Večerni koncert zabavne glasbe
 21.00 Pevski koncert
 22.15 Zabavni koncert
1140 kc M. Ostrava 10 kW
 11.15 Dopold. koncert orkestra
 12.20 Opold. koncert orkestra
 17.00 Popold. koncert orkestra
 19.30 Plesna glasba
 20.00 Ljudski večer
 21.00 Pesmi
 22.15 Koncert zabavne glasbe
1157 kc Leipzig 4 kW
 12.00 Plošče
 13.00 Plesna glasba (plošče)
 14.30 Književna ura za mladino
 16.30 Romunska operna glasba
 21.25 Moderna glasba
 22.10 Plesna in zabavna glasba

Torek, 9. septembra

698 kc Beograd 2.5 kW
 10.30 Plošče
 12.30 Opoldanski koncert radio orkestra
 13.30 Dnevne vesti
 17.05 G. Boglić recitira svoje pesmi
 17.30 100letnica Luka Botiča
 20.00 Prenos iz Zagreba
 22.00 Čas in dnevne vesti
 22.15 Večerni koncert radio kvarteta, vmes pesmi
977 kc Zagreb 0.7 kW
 12.20 Nasveti za kuhinjo
 12.30 Plošče
 13.30 Dnevne vesti
 20.15 Kulturne in društ. vesti
 20.30 Večerni koncert ob priliki 75letnice obstoja društva pomočnikov. — Sodeluje pev. društvo »Branimir« in tamburaški orkester društva pomočnikov. Dirigira prof. F. Schramm: 1. Brož: Hura, koračnica; 2. Dr. M. Klarić govori; 3. Brož: V gozdu ob Savi; 4. Vilhar: Naše pesmi; 5. Farkaš: Potpuri ljudskih pesmi; 6. Vondraček: Ciganske sanje; 7. Sshramm: Narodne; 8. Vondraček: Na perutych lasky; 9. Hajdrih: Adrija; 10. Adamič: Vjeruju (Credo iz staroslovanske maše); 11. Zajc: Načni čuvaj; 12. Rossatti-Schramm: Papeška himna
 22.30 Dnevne vesti in vreme
 22.40 Plošče

11.15 Dopoldanski koncert ork.
 15.30 Mladinska ura
 17.00 Recitacija
 17.30 Popoldanski koncert ciganskega orkestra
 19.10 Plošče
 20.15 Koncert ogrskih pesmi
 21.30 Klavirski koncert, nato koncert opernega ork.
563 kc München 4 kW
 12.30 Opoldanski koncert
 13.10 Zabavna glasba
 13.30 Pesmi
 15.10 Ura za žene
 16.30 Romantična operna glasba
 18.05 Za mladino
 19.45 Zabavni koncert
 20.45 Koncert simfoničnega orkestra
581 kc Dunaj 15 kW
 11.00 Dopoldanski koncert
 13.00 Plošče
 15.15 Popoldanski koncert
 17.20 Mladinska ura
 19.00 Zgodovina vzponov na Himalajo, predavanje
 19.30 Alpske ceste nekdanj in sedaj (Rimska obala)
 20.05 Ljudski koncert
 21.15 Orgelski koncert Bachovih del; nato večerni koncert
599 kc Milan 7 kW
 12.15 Opoldanski koncert zabavne glasbe
 16.35 Mladinska ura
 17.00 Plošče
 19.30 Večerni koncert zabavne glasbe
 20.40 »Traviata«, opera, Verdi; nato poročila in koncert jazz orkestra
616 kc Praga 5 kW
 11.15 Dopold. koncert orkestra
 12.20 Opold. koncert orkestra
 15.30 Plošče
 17.00 Popold. koncert orkestra
 18.20 Poročila v nemščini

12.05 Plošče
 16.35 Plošče
 18.00 Popold. koncert orkestra
 19.00 Literarna ura
 19.50 Prenos opere iz Varšave
851 kc Graz 7 kW
 Celodnevni prenos z Dunaja od 10.50 do konca
871 kc Bucarest 12 kW
 13.00 Plošče
 13.50 Plošče
 18.00 Popoldanski koncert radio orkestra

Sreda, 10. septembra

698 kc Beograd 2.5 kW
 11.00 Prenos Geneve: X. zasedanje Društva narodov
 10.30 Plošče
 12.30 Opoldanski koncert radio orkestra
 13.30 Dnevne vesti
 17.05 Mladinska ura
 17.30 Popoldanski koncert radio kvarteta
 19.30 Predavanje
 20.00 Operne arije in dueti, pojeta ga. Zaludova in g. Zd. Knittl.
 21.00 Čas in dnevne vesti
 21.20 Prenos tonfilma: »Kralj valčka«, nato zabavni koncert
977 kc Zagreb 0.7 kW
 11.00 Prenos iz Geneve: Otvoritev 10. zasedanja Društva narodov
 12.20 Nasveti za kuhinjo
 12.30 Plošče
 13.30 Dnevne vesti
 20.35 »Tristan in Isolda«, opera v 3 dej., kp. R. Wagner, na plošče; nato dnevne vesti in vreme
212.5 kc Varšava 12 kW

18.00 Popold. koncert orkestra
 19.20 Plošče
 20.15 Večerni koncert solistov
 21.00 Literarna ura
 21.15 Nadaljevanje koncerta
 23.00 Plesna glasba do 24.00
545 kc Budapest 20 kW
 9.15 Dopoldanski koncert ork.
 12.05 Pevski in klavir. koncert
 17.30 Ogrske narodne
 18.50 Koncert operetne glasbe
 20.00 Zabavni večer, nato koncert ciganskega orkestra
563 kc München 4 kW
 12.30 Plošče
 16.30 Zabavni koncert
 17.25 Mladinska ura, živalske pravljice
 18.45 Koncert komorne glasbe
 20.00 Koncert radio orkestra
 21.30 Zabavna in plesna glasba
581 kc Dunaj 15 kW

12.10 Plošče
 16.15 Plošče

11.00 Plošče
 12.00 Opoldanski koncert
 15.15 Popoldanski koncert
 18.20 Šolska higijena
 20.15 M. v. Ebner - Erchenbach (100letnica rojstva)
 21.20 Vijolinski večer (G. Steiner)
 20.20 Večerni koncert

599 kc Milan 7 kW

12.15 Opoldanski koncert zabavne glasbe
16.35 Mladinska ura
17.00 Plošče
19.30 Večerni koncert zabavne glasbe

616 kc Praga 5 kW

11.00 Prenos iz Geneve
18.20 Poročila v nemščini, nato predavanje
19.55 Zabavni koncert
20.45 »Asagao«, japonska veseloigra

635 kc Langenberg 13 kW

12.10 Plošče
13.05 Opoldanski koncert
17.30 Večerni koncert
19.15 Delavska ura
20.00 Operetna glasba (plošče)
20.30 »Gospod senator«, veseloigra v 3 dej.; nato poročila in plesna glasba

680 kc Rim 50 kW

13.30 Opoldanski koncert zabavne glasbe
16.46 Poročila, nato mladinska ura
17.30 Popoldanski koncert radio orkestra

716 kc Berlin 4 kW

21.02 Koncert simf. orkestra
16.30 Pevski koncert
17.00 Lahka glasba
19.35 Ljudski orkestralni koncert
21.00 Zborovni koncert
22.30 »Veseli Berlin«

734 kc Katovice 10 kW

12.05 Plošče
16.20 Plošče
18.00 Popold. koncert orkestra
20.15 Večerni koncert solistov
21.00 Literarna ura

21.15 Nadaljevanje koncerta
23.00 Literarna ura v francoščini

851 kc Graz 7 kW

Celodnevni prenos z Dunaja od 10.50 do konca

871 kc Bucarest 12 kW

13.00 Plošče
18.00 Popoldanski koncert radio orkestra
20.00 Plošče
20.40 Ljudska univerza
21.00 Klavirski koncert
21.45 Pevski koncert
22.15 Violinski koncert

923 kc Breslau 4 kW

16.15 Plošče
16.45 Književna ura
17.00 Zabavna glasba
18.25 Proletarsko gibanje mladine
19.00 Koncert ljudske glasbe
20.30 Koncert
21.00 Prenos pevskega koncerta iz Berlina

1076 kc Bratislava 12 kW

22.30 Berlinski kabaret
11.00 Prenos iz Geneve
Otvoritev zasedanja Društva Narodov
18.00 Popold. koncert solistov
18.40 Plošče
19.35 Klavirski koncert

1140 kc M. Ostrava 10 kW

20.00 Zabavni koncert orkestra
21.00 Plesna glasba
11.00 Prenos iz Geneve
18.00 Plošče
20.45 Prenos iz Prage
21.45 Klavirski koncert

1157 kc Leipzig 4 kW

12.00 Plošče
16.00 Koncert
19.30 Koncert plesna glasbe
21.00 Pevski koncert, nato prenos iz Berlina

563 kc München 4 kW

22.45 Večerni koncert vojaške godbe
12.30 Plošče
16.25 Klavirski koncert
17.25 Večerni koncert
19.00 Predavanje
20.00 »Don Juanova smrt«, opera v 3 dej., G. Drechsel

581 kc Dunaj 15 kW

13.00 Plošče
15.15 Popoldanski koncert
17.10 Pravljice iz Vorarlberga
18.05 Zimsko dela lahkoatletov, predavanje
19.00 Visoke stavbe iz lesa, predavanje
19.30 »Manon«, opera v 4 dej., kp. J. Massenet; nato večerni koncert

599 kc Milan 7 kW

12.15 Opoldanski koncert zabavne glasba
17.00 Plošče
19.30 Večerni koncert zabavne glasbe
20.40 »Traviata«, opera, Verdi; nato poročila in zabavna glasba

616 kc Praga 5 kW

11.15 Dopold. koncert orkestra
12.20 Opold. koncert orkestra
15.30 Plošče
17.00 Popold. koncert orkestra
18.20 Poročila v nemščini
20.00 Simfonični koncert
22.15 Prenos tonfilma

635 kc Langenberg 13 kW

12.10 Plošče
13.05 Opoldanski koncert
16.30 Atene in okolica
17.30 Večerni koncert
20.00 Klavirski koncert
21.00 Simfonični koncert; nato poročila in plesna glasba

680 kc Rim 50 kW

13.30 Opoldanski koncert zabavne glasbe
16.46 Poročila, nato mladinska ura
17.30 Popoldanski koncert radio orkestra
21.05 »Manon Lescaut«, opera v 4 dej., G. Puccini

716 kc Berlin 4 kW

14.00 Plesna glasba (plošče)
16.05 Resna glasba; nato Jugoslovanske narodne pesmi, poje Pavla Landow-Sitzer

734 kc Katovice 10 kW

12.05 Plošče
16.20 Plošče
18.00 Popold. koncert orkestra
20.15 Večerni koncert solistov
21.00 Literarna ura

17.00 Violoncello-solo
19.30 Zborovne pesmi
20.30 Dunaj — Pariz, operetna glasba; nato poročila in plesna glasba

734 kc Katovice 10 kW

12.05 Plošče
16.35 Plošče
17.15 Popold. koncert orkestra
20.15 Večerni koncert orkestra
23.00 Plesna glasba

851 kc Graz 7 kW

Celodnevni prenos z Dunaja od 10.50 do konca

871 kc Bucarest 12 kW

13.00 Plošče
18.00 Popoldanski koncert radio orkestra
20.00 Plošče
20.40 Ljudska univerza
21.00 Simfonični koncert
21.45 Samospevi
22.15 Koncert radio orkestra
23.00 Plesna glasba

923 kc Breslau 4 kW

16.15 Zabavna glasba
17.30 Kulturni pomen Judovstva
17.50 Nemška kultura kot ideja, predavanje
18.10 Kulturni pomen socializma, predavanje

1076 kc Bratislava 12 kW

19.00 Večerni koncert
20.00 Bistvo skupne nemške kulture, predavanje
20.30 Koncert šleske filharmonije
22.30 Zabavna in plesna glasba

1140 kc M. Ostrava 10 kW

11.15 Dopold. koncert orkestra
12.20 Opold. koncert orkestra
16.30 Plošče
17.00 Popold. koncert orkestra
18.00 Zabavni koncert
20.00 Simfonični koncert
22.15 Prenos tonfilma

1157 kc Leipzig 4 kW

12.00 Plošče
15.00 Zabavna glasba
16.30 Popoldanski koncert
19.30 Koncert radio orkestra
21.15 Simfonični koncert

Četrtek, 11. septembra.**698 kc Beograd 2-5 kW**

10.30 Plošče
12.30 Opoldanski koncert radio orkestra
13.30 Dnevne vesti
17.05 Predavanje
17.30 Popoldanski koncert radio jazz orkestra

716 kc Berlin 4 kW

19.30 Higijena v antiki, predavanje
20.30 Jugoslovanski večer
20.30 Prenos iz Zagreba
21.20 Prenos iz Beograda: Konradio kvarteta s sodelovanjem koncertnega pevača g. Mitrović-Šabalija: 1. Offenbach: »Lepa Helena«, operetna fantazija; 2. Strauss: »Cigan baron, operetna fantazija; 3. Petje; 4. Kalman: »Grofica Marica«, operet. fantazija; 5. Petje; 6. Lotar: Valček iz operete »Frasquitta«.

977 kc Zagreb 0-7 kW

12.20 Nasveti za kuhinjo
12.30 Plošče

13.30 Dnevne vesti
20.15 Kulturne in društ. vesti
20.30 Jugoslovanski večer
20.30 Instrumentalni koncert iz Zagreba. Sodelujeta gg. prof. Simon Zamola (klarinet) in Rihard Šimaček (klavir)

1140 kc M. Ostrava 10 kW

21.20 Prenos iz Beograda
22.10 Prenos iz Ljubljane
22.55 Dnevne vesti in vreme
16.15 Plošče
17.15 Violinski koncert
20.15 Večerni koncert pester glasbe

1157 kc Leipzig 4 kW

23.00 Plesna glasba do 24.00
9.15 Dopoldanski koncert ork.
12.05 Opoldanski koncert radio kvarteta
16.00 Pestra radio ura
17.40 Popoldanski koncert ciganskega orkestra
20.35 Klavirski koncert na treh klavirjih

1174 kc M. Ostrava 10 kW

21.45 Plošče

Petek, 12. septembra**698 kc Beograd 2-5 kW**

10.30 Plošče
12.30 Opoldanski koncert radio orkestra
13.30 Dnevne vesti
17.05 Predavanje
17.30 Popoldanski koncert radio kvarteta

716 kc Berlin 4 kW

19.30 Predavanje
20.00 Koncert narodnih pesmi
20.30 Violinski koncert
21.30 Čas in dnevne vesti
21.45 Pevski koncert g. Urejića
22.15 Operna glasba na plošče

977 kc Zagreb 0-7 kW

12.20 Nasveti za kuhinjo
12.30 Plošče
13.30 Dnevne vesti
20.15 Kulturne in društ. vesti
20.30 Koncert iz Ljubljane
22.30 Dnevne vesti in vreme
22.40 Sprehod po tujih postajah

1140 kc M. Ostrava 10 kW

12.10 Plošče
16.15 Plošče
18.00 Popold. koncert orkestra na mandoline

20.15 Simfonični koncert varšavske filharmonije

545 kc Budapest 20 kW

9.15 Pevski in violinski konc.
12.05 Opoldanski koncert ork.
16.00 Mladinska ura
17.30 Popoldanski koncert balalajka ork.

19.10 Večerni koncert zabavne glasbe

20.35 Danski večer, nato koncert ciganskega orkestra

563 kc München 4 kW

12.30 Opoldanski koncert

13.30 Koncert orkestra

15.10 Ženska ura

17.00 Za zabavo

17.30 Domača glasba

19.45 »Magdalena«, ljudska igra v 3 dej., L. Thoma

21.15 Koncert radio orkestra

581 kc Dunaj 15 kW

11.00 Plošče

12.00 Opoldanski koncert

15.15 Plošče

16.25 Pevski koncert

18.30 Šolska higijena, predavanje

19.00 Po severno ameriških gorah, predavanje

20.05 Ljudski večer

21.05 Moravske violinske sonate

21.45 Večerni koncert

599 kc Milan 7 kW

12.15 Opoldanski koncert zabavne glasbe

17.00 Plošče

19.30 Večerni koncert zabavne glasbe

20.40 Koncert simfoničnega orkestra; nato poročila, vreme in zabavna glasba

616 kc Praga 5 kW

11.15 Dopold. koncert orkestra

12.20 Opold. koncert orkestra

15.30 Plošče

17.00 Mladinski koncert

18.20 Poročila v nemščini

20.00 Stare keltske pesmi

20.30 »Bosanski kapetane«, komedija v 3 dej.

635 kc Langenberg 13 kW

12.10 Plošče

13.05 Opoldanski koncert

17.30 Večerni koncert

18.00 Koncert

20.00 Lahka glasba; nato poročila in plesna glasba

680 kc Rim 50 kW

13.30 Opoldanski koncert zabavne glasbe

16.46 Poročila, nato mladinska ura

17.30 Popoldanski koncert radio orkestra

21.05 »Bacco in Toscana«, opereta v 3 dej., R. Brogi

716 kc Berlin 4 kW

14.00 Plošče

19.30 Dela čeških komponistov

21.25 Koncert komorne glasbe

22.30 Zabavna glasba

734 kc Katowice 10 kW

12.05 Plošče

16.35 Plošče

18.00 Popold. koncert orkestra

20.15 Simfonični koncert

23.00 Literarna ura v francoščini

851 kc Graz 7 kW

Do 18.00 Prenos z Dunaja

18.00 Moderna prašičereja

18.30 Prenos z Dunaja do konca

871 kc Bucarest 12 kW

13.00 Plošče

18.00 Popoldanski koncert radio orkestra

20.00 Plošče

20.40 Ljudska univerza

21.00 Prenos iz gledališča

21.45 »Cavalleria rusticana«, opera, kp. Mascagni, na plošče

923 kc Breslau 4 kW

16.05 Književna ura

16.20 »Lohengrin«, opera v 3 dej., R. Wagner

18.35 Kultura in civilizacija, predavanje

19.00 Kalmanova operetna glasba

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

20.00 Bistvo skupne nemške kulture, predavanje

21.00 Slušna igra

1076 kc Bratislava 12 kW

11.15 Dopold. koncert orkestra

12.20 Opold. koncert orkestra

17.00 Mladinski koncert

18.00 Koncert ogrske glasbe

20.00 Stare keltske pesmi

20.30 Komedija iz Prage

1140 kc M. Ostrava 10 kW

11.15 Dopold. koncert orkestra

12.20 Opold. koncert orkestra

17.00 Popold. koncert orkestra

20.00 Stare keltske pesmi

20.30 Prenos komedije iz Prage

1157 kc Leipzig 4 kW

12.00 Plošče

14.00 Mladinska ura

16.30 Popoldanski koncert

19.40 Operetna glasba.

21.45 Koncert komorne glasbe na pihala

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

22.25 Zabavna glasba do 24.00

680 kc Rim 50 kW

13.30 Opoldanski koncert zabavne glasbe

16.46 Poročila, nato mladinska ura

17.30 Popoldanski koncert radio orkestra

21.05 Veliki pestri koncert, nato plesna glasba

716 kc Berlin 4 kW

14.00 Plošče

16.05 Orientalni motivi, plošče

16.30 Zabavna glasba

19.25 Violinski koncert

20.30 Zabavna glasba; nato poročila in plesna glasba

734 kc Katowice 10 kW

12.05 Plošče

16.20 Plošče

20.15 Zabavni koncert

23.00 Plesna glasba

851 kc Graz 7 kW

Celodnevni prenos z Dunaja od 10.50 do konca

871 kc Bucarest 12 kW

13.00 Plošče

13.50 Plošče

18.00 Popoldanski koncert radio orkestra

20.00 Plošče

20.40 Ljudska univerza

21.00 Kabaretni večer

23.00 Plesna glasba

923 kc Breslau 4 kW

16.15 Plošče

16.45 Književna ura

17.00 Plošče

18.30 Zabavna glasba

19.30 Zabavni večer

20.30 Takse 13, radio komedija

22.30 Zabavna in plesna glasba

1076 kc Bratislava 12 kW

11.1

Zvočnik

(Misli ob ljubljanski radio razstavi.)

Pri izdelavi zvočnikov ni nikoli velikih skokov in napredku. Sledita si le nadaljnji razvoj in izboljšava starih, oziroma zastarelih sistemov zvočnika. Mi moramo, če si hočemo nabaviti res dober zvočnik, korak za korakom slediti razvoju, da ločimo stare modele od novih. Ne smejo nas zapeljati lepo zveneča tehnična imena, katera nam nudijo firme z elegantno gesto, ne smemo gledati le na okusno zunanjo opremo zvočnika.

Dvopolni elektromagnetični zvočnik — to je prva stopnja, ki nam je v začetku nudila za današnje prilike neznosno glasbo. Zboljšali so ga in obenem zasledili nadaljnje možnosti izboljšave, največ na podlagi teoretičnih dokazov. Napravili so štiripolen zvočnik z neobteženim jezičkom. Tako so nastali razni sistemi zvočnikov, ki morejo res reproducirati dobro glasbo. Mislili so, da so enostavni, dvopolni zvočnik potisnili za vedno v ozadje in ga uničili. Toda prišel je to leto na trg zvočnik, ki ni štiripolen, ki pa podaja godbo mnogo boljše kot marsikak štiripolen.

Ker so radi res dovršenega reproduciranja gramofonskih plošč bili prisiljeni uporabljati vedno večje končne elektronke, so nujno prišli do tega, da so rabili tudi vedno jačje zvočnike. Zakaj zahteva reprodukcija gramofonskih plošč večjih elektronk, razumemo, če upoštevamo, da vsebujejo moderne električno snimane plošče mnogo večje glasovne razlike, kot pa na gotovo glasovno jakost avtomatično nivelirana radio glasba. Čeravno spada reprodukcija tako velikih akustičnih diferenc že v področje malih elektrodinamičnih zvočnikov, moramo upoštevati, da so elektromagnetični zvočniki mnogo cenejši. Res so ti cenejši. Vendar more vsak laik ločiti elektromagnetični zvočnik srednje kakovosti od elektromagnetičnega. Res imamo danes že konstruk-

cije magnetičnih zvočnikov (in sicer one z magnetično — pred obteženim jezičkom), pri katerih lahko z gotovostjo pričakujemo, da podajo v zvezi z navadno, tem zvočnikom skrbno se prilagajočo membrano, res izvrstno reprodukcijo, ne da bi rabili tu končni transformator. Njihva reprodukcija je tako izvrstna, da jo včasih težko ločimo od reprodukcije malega elektrodinamičnega zvočnika.

Vendar ne moremo kljub naporom za izboljšanje štiripolnega elektromagnetičnega zvočnika, kljub stremljenju ohraniti elektromagnetični zvočnik z zgraditvijo osempolnega elektromagnetičnega sistema, za dolgo odvrniti hude konkurence in končne zmage elektrodinamičnega ali pa — kar bo morda še ugodnejše in bolj razveseljivo — zmage elektrostatičnega zvočnika. Pri elektrodinamičnem zvočniku so še neke težkoče in nepopolnosti, katerih še niso mogli odpraviti. Zato si naprimer danes silno prizadevajo, da bi pri teh zvočnikih nadomestili jedro iz mehkega železa z jeklenim permanentnim magnetom. Pri elektrodinamičnih zvočnikih — katerikoli firme — je potreben poleg zahtevanega magnetnega polja še poseben tok. To je neprijetno posebno radi tega, ker je treba magnetno polje vzbuditi z enakomernim tokom in ker zahteva mnogo toka, najmanj toliko kot 25 W žarnica. Nekatere konstrukcije pa zahtevajo mnogo več toka. Pri prikloplitvi dimenzionalno odgovarajoče tuljave na omrežje istosmernega električnega toka moramo uporabiti umirjevalne naprave. Pri prikloplitvi na omrežje izmeničnega toka pa moramo vpostaviti usmerjevalec, ki spremeni izmenični tok v istosmerne. Ker se v usmerjevalcu nekaj toka izgubi, porabi tak zvočnik toliko toka kot 40 W žarnica.

Čeprav se poraba toka in stroški ne poznajo pri enkratni kratki uporabi zvočnika, vendar sčasoma pri večkratnem poslušanju precej narastejo.

(Dalje.)

Prenosi iz Amerike

»Sedaj preklopimo na Newyork.« Poslušalec, ki sedi pred sprejemnim aparatom za krajevno radio oddajno postajo, sprejme te besede kot nekaj prav tako samo ob sebi umevnega, kakor če bi šlo za prenos pesne glasbe iz kakšnega hotela v bližini domače postaje. Če se prenos gladko posreči, zadovoljno kima. Če pa se ne posreči, bo skoro gotovo naprtil krivdo domači radio postaji, kajti o težavah takega prenosa iz Severne Amerike se mu navadno niti ne sanja ne.

Vemo, da je vsak prenos in sprejem iz daljine poskus, ki se lahko posreči ali pa tudi ponesreči. Vsakdo, ki ima dober sprejemni aparat, pripraven za prenose iz daljine, je to stvar lahko že odkril. Radio humor ne govori zastoj, da imajo sprejemni aparati »mržno napram obiskom«, saj prav tedaj, ko bi imelo biti predvedena »dobrim prijateljem in zvestim sosedom« kaj posebnega, kakor nalašč dajejo od sebe le cvilenje in tuljenje, ki ga povzročajo zračne motnje. In pri vseh teh prilikah gre vendar le za to, da se sprejmejo kake močne radio oddajne evropske postaje, na valovnih dolžinah, ki so že mnogo let sem preiz-

kušene in pripoznane za dobre in zanesljive, vsaj v mejah Evrope.

Pri oddajah iz Severne Amerike, kakor sploh iz vseh prekomorskih krajev, pridemo v območje, ki zastavlja radio vedno vedno nove uganke. Območje, ki se noče ukloniti nobeni teoriji in nobenemu zakonu, ki je bolj muhasto kot kakšna gledališka ali filmska zvezda. Kdor je delal praktične »poizkuse« s tem območjem med 15 in 75 m, ve več ko preveč o tej zadevi.

Spomnimo se samo na april leta 1928., na ono noč, ko je nemško Junkersovo letalo »Bremen« izvedlo prvi polet v Ameriko v smeri vzhod — zahod in je bila »Bremenova« posadka sprejeta v Newyorku. Tedaj so si bila tako strokovni, kakor tudi dnevni tisk edina v tem, da je radio izvršil svetovno zgodovinski čin. Priznajmo, kajti vremenski bog je bil tako poletu, kakor tudi radio prenosu naklonjen in je ostal tak še nadaljnjeno poldruge leto! Z neko navidezno redno in pravilno točnostjo je ostal sprejem ameriških kratkovalovnih postaj v mesecih marcu, aprilu, maju, juniju, juliju, avgustu in septembru dober, se je v

oktobru poslabšal in je ostal tak do februarja, ko se je začel spet boljšati. Lahko se je že skoraj za vsako dnevno uro določilo, kateri oddajni val bo zanj najboljši, lahko se je po kablu sporočalo »tja preko«, da je bil za čas od a do b ure vzlet val 19, 56, za čas od x do y ure val 41, 48 m, in vedelo se je, da bo človek s 75% točnostjo pogodil pravo. Mnogi prenosci Zeppelinovih pristankov, v San Franciscu, v Lakehurstu, govori direktorja Bodenstedta in dr. Magnusa iz državne radio družbe, boksmatch Schmeling — Paolino, vse se je lepo ujemalo! Danes? Spomnimo se samo na zadnje svetovno mojstrstvo v teži težil! V noči pred njim so imeli vsi kraji, ki so prišli v poštev za prenos, od polnoči do naslednjega jutra od šestih preskušajo. Amerikanec je spravil v funkcioniranje tri kratkovalovne oddajne postaje. Trije različni valovi so bili opazovani! In rezultat je bil, da so vsi trije prenosili bili sprejeti na teh treh kratkih valovih v času od polnoči do šestih zjutraj brez slehrne motnje in napake, ter z jakostjo glasu, ki je bila še močnejša kot bi bila potrebna za prenos. In ko je potem prišla odločilna noč! Celo Geltow, velika sprejemna postaja Geltow, ki je opremljena z vsemi finesami, ki si jih je le mogoče misliti, ni slišala od tam preko niti enega glasu! Tu pa smo stali pred sprejemno napravo in smo mogli odgonetko uganke, ki je naravno skrita v atmosferskih pojavih, le slutiti, ne pa je doumeti.

Strokovnjaški krogi zatrjujejo, da so posebni dnevi in nočni valovi v območju 15 do 75 m, torej valovi, ki prihajajo sem čez ob dnevnih svetlobi, in tudi taki valovi, ki morejo »žareti« le tedaj, če je noč. Prav, toda kdaj leži recimo črta Berlin—Newyork v dnevni svetlobi in kdaj je popolnoma v temi? Šest ur astronomične časovne diference napravi večinoma zlobno črto čez vse te račune, kajti končno vendar ni mogoče prenašati ob takih dnevnih časih, ko je večina poslušalcev zdoma radi poslovnih opravkov in službe. Če vzamemo za najbolj zgodnjo uro prenosa 20, tedaj se morda še posreči dober sprejem na dnevnem valu, kajti tedaj je v Newyorku ura 14 in vsa črta leži v dnevni svetlobi. Toda že ob 21 se začnejo težave. Ob 21 imamo že mrak in ob 22 že popolno temo. — Če pa bi Newyork po teoriji moral preiti na nočni val, torej ob 21 newyorškega časa, bi se tukaj že začel zopet boj med svetlobo in temo, kajti ob tem času imamo mi tri zjutraj! In pri tem še ni mogoče s sigurnostjo ugotoviti in odločiti, po katerem kraju je treba izbrati val, po oddajni postaji ali po prejemni. Naj mar preide Amerika ob 22 srednjeevropskega časa na nočni val? Ali naj mi ob treh zjutraj, ko je tam preko že popolna tema, poskusimo s pretikom na — dnevni val? In končno — ali naj mar smatramo poletje 1930. kot izjemen pojav, ker so sprejemni rezultati tako očitno in močno različni od uspehov prejšnjih let?! To so vprašanja, ki jih ni rešiti morda v enem dnevu, ki se ne dajo razyozljati v teku nekaj tednov, za to je potreba izdatnih opazovanj. In ta opazovanja se vrše in vodijo z vso energijo in skrbnostjo! Da se poleg tega vedno vrše nove izpopolnitve na sprejemnih aparatih za kratkovalovne prenose, da tudi pri oddajnih postajah na kratke valove preskušajo vedno nove stvari, da se spreminjajo oddajni časi,

zamenjavajo valovi, tega pač ne bi bilo treba niti omenjati. Poslušalec naj bo uverjen, da ni kriva tehnika, če prihajajo slučajni kot oni Schmeuling—Scharkey. Taki dogodki pa so za nas opozorila na dejstvo, ki se le prerado pozablja, da bo v boju proti prirodnim silam človek vedno znova zopet podlegel!

In še nekaj: Sprejem iz Amerike je bolj pogosto tukaj, kot to misli poslušalec. Toda — ta sprejem je le prepo-gosto take kvalitete, da upravičeno lahko rečemo, da ni zrel za prenos. Kdor ima sam kratkovalovni sprejemni aparat, bo prav temu mnenju pritrldil. Saj je človek kot laik le preveč rad tak, da lomi pa-llico nad prenosi, ki niso kvalitativno enaki prenosu domače radio oddajne postaje!

Resnično ni tako hudo enostavno in priprosti reči: »preklopimo na New-york«.

DROBIŽ

Štipendije za dijake, ki se žele posvetiti radio tehniki

Consiglio Nazionale delle Ricerche, Comitato Radio-telegrafia, to je državni svet za znanstveno raziskavanje v Italiji, oddelek za radio-amaterje* je razpisal 6 ustanov in dve nagradi, ki imajo namen, da omogočijo dijakom, ki se zanimajo za radio-tehniko, studij na domačih ali tujih univerzah. Te ustanove in nagrade bodo razdeljene po tekmi, ki je razpisana za dijake in doktorje fizike. Nagrade znašajo 26.000 lir.

Rastline reagirajo na radio valove

Indijec sir Jagadis Hunder Boje skuša s silno občutljivimi električnimi merilni-mi napravami dokazati, da imajo rastline srce, obtok sokov in živčevje. Sir Boje se bavi sedaj s tem, da bi dognal, ali so in v koliko so rastline občutljive za razne n. pr. električne dražljaje. Boje je dognal, da je občutljivost rastlin za električne dražljaje prav tako kot za svetlobo mnogo večja kot občutljivost človeškega ali živalskega organizma. Ti brez dvoma interesantni poskusi radijskega učenjaka kažejo na to, da rastline sprejemajo in reagirajo na radio telegrafске signale, katere oddajajo naše postaje. Boje je delal poskuse na mimosi. Čeprav je Bojeva aparatura oddajala le slabe valove, vendar je rastlina nanje vedno reagirala, seveda ne vedno enako. Ko je valovanje vplivalo na rastlino, so tokovi šli hitreje ali počasneje, ali so se stresle stene celic, tako, kot če na človeka sede muha in se mu koža sama strese. Ta učinek so beležili občutljivi aparati.

Radio Toulouse s 60 KW

Poskusi in predpriprave za novo od-dajno postajo »Radio Toulouse« so kon-čani in je končnoveljavno določeno, da se energija postaje poveča na 60 KW.

Reklama v radiu

Reklama je vedno uspešna, bodisi v listih, s plakati ali v radio, tega se za-veda vsak trgovec, vsak hotelir. Marsi-kateri svetovni postaji danes ni treba imeti svojega orkestra, ker trgovci z glasbili kar tekmujejo med seboj, kdo bo poslal svoj orkester v studio, kdo bo

zasedel boljši čas. In ne samo to. Še pla-čajo, samo da napovedovalec med vsako točko pove: To je koncert firme XX in vse instrumente dobite v tej trgovini. Pri-poročamo. V sezoni tudi hoteli v leto-vištih nudijo koncert svojega orkestra za prenos, samo da ljudje vedo: Tu imajo godbo.

Neki danski hotel si je privoščil še boljše reklamo. Orkester hotela je igral razne komade in napovedovalec je opo-zarjal: Sledite programu orkestra hotela X. Kdor pošlje hotelu seznam igranih ko-madov, dobi enotedensko stanovanje in hrano kot nagrado za pazljivost pri iz-vajanju programa hotelskega orkestra. Kdor ugne le polovico imen, dobi po znižani ceni. In teh drugih je bilo mnogo in hotel je dobro zaslužil. Dobra in uspešna reklama!

Novi oddajni čas postaje Chenectady

Oddajna postaja na kratke valove »Chenectady« ima sledeči čas oddaje.

Nedelja, torek, četrtek:

W 2 X A D 19.00 do 1.00 ure

W 2 X A F 24.00 do 3.00 ure

Ponedeljek, sreda, petek:

W 2 X A D 22.00 do 1.00 ure

W 2 X A F 24.00 do 3.00 ure.

Gledališče za daljzorstvo v Londonu

Kmalu potem, ko so v Londonu otvo-rili tonfilmsko reportažno gledališče, čig-ar program je bil sestavljen iz samih aktualnih tonfilmskih reportaž, so usta-novili še aktualnejši reportažni oder, in sicer tako imenovano daljzorno gleda-lišče. V londonskem Colosseumu je bil prvi daljzorni sprejem, na kateri so bile slike pet čevljev visoke in dva široke. Novzoči so takoj spoznali na slikah Ireno Valbrugh, ki je govorila v Baird-studiu. Tudi naslednji program je bil posrečen in sprejem dober.

Podobni poskusi in načrti so se izvršili v Ameriki in tudi tam v splošno za-dovoljstvo.

Zahteve igralcev pri oddaj-nih postajah

Zveza francoskih igralcev se je pred kratkim bavila z vprašanjem honorarjev za nastope pri radiu in je svoje zahteve predložila ministrstvu za znanost in umetnost. Zahteve so sledeče:

1. Prenos reproducirane glasbe se ne sme vršiti, če za to ne izda posebnega dovoljenja umetnik, čigar dela so na ploščah. Poleg tega morajo postaje prenos reproducirane glasbe honorirati.

2. Brez posebnega avtorjevega dovo-ljenja ni dovoljen prenos kakega oder-skega dela. V vsakem slučaju pa avtor lahko zahteva honorar prav tako, kot igralci, ki delo izvajajo. Honorar ni ved-no isti. (i)

Francoske oddajne postaje

Ko je oddajna postaja Paris — P. T. T. dobila novo anteno, so sprejemne mož-nosti mnogo boljše. Da bi bil sprejem še boljši, je postaja sklenila, da ojači oddajo na 12 KW. Upajo, da bodo lahko pričeli s poskusnimi oddajami z energijo 12 KW že koncem oktobra ali začetkom novembra. S tem zboljšanjem postaje Paris - P. T. T. bo postaja na Eiffelovem

stolpu potisnjena v ozadje in bo služila le še za vremenske napovedi, oficijelna poročila in za vojaške zadeve. Nadalje bo svojo oddajno energijo povečala tudi postaja Toulouse - Pyrénées na 12 KW. Ta postaja je bila sedaj zelo slaba in so jo mogli poslušati le v bližnjih krajih. Nova postaja bo stala v bližini mesta in bo imela isto karakteristiko, kot sedanja postaja Radio-Algier. Nova oddajna pos-taja »Bordeaux-Lafayette« bo kmalu do-vršena in oddajna postaja Straßburg bo pričela z rednimi oddajami v oktobru.

Povišanje carine na radio-naprave v Italiji?

Povišanje uvozne carine za radio-apa-rate v USA je povzročilo v merodajnih krogih v Italiji živahno debato, ali bi ne bilo dobro tudi v Italiji povišati uvozne carine, da bi s tem ščitili domačo radio-industrijo. (i)

Pet zapovedi za radio-napovedovalce!

»V radiu so potrebne tudi ideje in ne samo besede.« pričena dr. Burrows, znani angleški radio-znanstvenik, svoje rasvete, ki niso važni samo za napove-dovalce, ampak tudi za voditelje pro-gramov:

»Ne podcenjujte inteligence vaših po-slušalcev.«

»Povzdignite svojo lastno inteligenco nad vsakdanjost.«

»Pustite stare šale, pa tudi slabe nove.«

»Zmanjšajte število nasvetov, poslušalec ne sme vedeti, da ga hočete vzga-jati.«

»Kar se vam zdi jasno in razumljivo, tega ne smete vedno suponirati pri va-ših poslušalcih. Bodite točni pri svoji razlagi. (i)

Pol Danske — radio na-ročniki!

Junijska statistika danskega radia izka-zuje 374.445 radio-naročnikov. To kaže, da pride na 1000 prebivalcev 106'6 do-voljenj za radio ali preračunano na dru-žine pride na 100 družin 46'8 radio-apa-ratov. Torej posluša skoraj polovico dan-skega prebivalstva radio. (i)

VAŠE PODJETJE

bi lahko dajalo mnogo več. Dandanes vsakdo

USPEVA

edinole z moderno in pravilno reklamo. Vsak podjetnik hoče in mora biti napreden. Bodite tudi Vi napredni

Z REKLAMO

ki nikdar ni dovolj učinkovita. Najmodernejši in najuspešnejši način je reklama

V RADIU

Vse informacije v upravi govorjene reklame, Radio-studio Ljubljana

Ločitev zakona — ker žena poslušala radio!

Humoristični listi v času radia priobčujejo šale, da se je žena ločila od moža, ker je postal »radio-norec«, ker ves prosti čas porabi za poslušanje radia, medtem se pa ne meni za svojo boljšo polovico. Toda humoristični listi so se enkrat zmotili.

V Pragi je namreč zakonski mož po 20. letih srečnega zakona vložil tožbo za ločitev in je kot razlog navedel, češ, da žena v zadnjem času poslušala samo radio, da zanemarija gospodinjstvo in se ne briga zanj. Ona se zanima le za programe radio-postaj, namesto za jedilni list. Kaj takega! On mora obedovati po gostilnah. Mož zahteva: Jaz ali radio. Proces še ni končan, ker se gospa radio-poslušalka ni pokazala pred sodiščem in ni niti poslala zastopnika. Skoraj gotovo nima ob napovedanem terminu časa, ker mora poslušati kako zanimivo ali zabavno točko kake radio-postaje. (i)

Pozor na postajo romunske arktične ekspedicije!

Romunska polarna ekspedicija, ki je zapustila Evropo 1. julija v svrhu proučavanja polarnih krajev, oddaja s tremi aparati, izmed katerih oddaja največji z energijo 200 W na valu 23-65 m in na valu 400 m, dočim drugi dve z 75 W na valu 65 m in z različnimi drugimi amaterskimi valovnimi dolžinami. Znak ekspedicije je XORC. (i)

VAL OMEGA

Izvirni slovenski radio roman.

Piše ***.

21

(Dalje.)

Semenj v pisarni je bil še vedno živahen. Nihče ni videl niti slišal vratarja, ki je odprl vrata pisarne, položil mal kovček na tla in pogledal nazaj. Novi gost se je počasi zibal skozi vrata. Dim, ki se je vil iz njegove cigare je prijetno požgaval za tako odlične vonje občutljivi vratarjev nos. Debelikasta roka mu je spustila v pest kopico drobiža, kar ga je tako navdušilo, da se mnogo pregloboko priklonil in odšel ter celo pozabil zapreti vrata za seboj.

Debelušasti gospod s cigaro se je komodno naslonil na podboje priprtih vrat in z užitkom poslušal živahno debato. V zalito lice se je zarezavala hudomušna poteza, ki se je včasih pognala mimo ust proti bradi.

Med tem pa je potnik, ki se je pripeljal z letalom, prišel že v vežo. Nihče ga ni spremljal in njegov sigurni korak je izdajal, da je tu precej domač. V svojih na pol gumijastih čevljih je skoro šel neslišno proti vratom pisarne. Ko je zagledal moža s cigaro, je obstal.

Iz pisarne pa je donelo: »Ljubi moj šef, jaz vem le eno: listina mi je bila tu ukradena; vem še to: nihče ni poznal moje identitete razen vas; pa še to: nihče ni vedel za sejo danes popoldne, nihče ni vedel, kam sem listino spravil; sicer pa, tudi to vem: slabše policije kot je pri vas, ni prav gotovo nikjer na svetu.«

»Visokost, bodite uverjeni, da mi je izredno mučno, ko vam ne morem na me-

Radio-oddajna moč evropskih postaj

Po najnovejši statistiki znaša vsota oddajne moči radio-oddajnih postaj v Nemčiji 535 KW, v Angliji 470, v Rusiji 222, v Švedski 120, v Češkoslovaški 107, v Franciji 64. Jugoslavija ima le 5-07 KW. (i)

Radio-oddajna postaja v bližini Severnega pola!

Sovjetska vlada je sklenila postaviti na 73° 11' sev. širine in 143° 11' vzhodne dolžine v Liachowu radio-oddajno postajo na kratke valove. Val te postaje bo 42-5 m. (i)

Vpliv peščenih viharjev na radio sprejem.

General Ferrie je sporočil francoski znanstveni akademiji, da vplivajo peščenih viharji na radio-sprejem. J. Lugeon je zaradi študija tega pojava postavil v El Golea (Sahara) sprejemno radio-postajo in je že v začetku svojih opazovanj ugotovil značilne motnje, katere je slišal kot pokanje strojne puške; na katodnem oscilografu pa so se te motnje pokazale kot velika pika. 31. oktobra je bila ta pika posebno temna in je trajala več ur. J. Lugeon je potem z gotovostjo dognal, da je v smeri, katero je označil goniometer, v tem času divjal strahovit peščen vihar. Zopet znanstvena pridobitev. (i)

stu vrniti izgubljene listine. Vendar bi bilo boljše, če nam pojasnite, kdo bi mogoče imel interes na tem, da vam jo ukrade.«

Potnik, ki je stal v veži, je napeto poslušal. Oči pa so mu visele na dimu, ki se je vil iz cigare, ki jo je imel debelušasti gospod v kotu ust. Če pa že ne na dimu, pa mogoče na — obrazu. Širok smehljaj se mu je razlezel po licu, ko je dejal: »Oprostite, gospoda, da motim...«

Tretji gost v veži je med tem že izginil. Le slabotno so zaškrtala vrata portirjeve sobe ob glavnem vhodu, za katerimi je izginil došli potnik.

Začuden je pogledal vratar, ko je zagledal tujca v svoji sobi. Ta pa je hitro stopil k mizi, na kateri je stal telefon. Med tem ko je snemal telefonsko slušalo je vprašal portirja: »Številka telefona vaše pisarne?« — Kot da bi izgubil dar govora, je strmel vratar v vsiljivca: »Vraga, koliko je številka vaše letališke pisarne, v kateri je prav sedaj celo zborovanje?«

»Deset«, je padlo portirju iz ust. »Vendar«, in že je bil zvezan s pisarno.

»Prosim, ali je tam še blejske policije, g. dr. Golar?« — Prav lepo te prosim, da ne zineš niti ene besede v telefon, tukaj Kotnik, ki se je prav zdaj pripeljal iz Pariza. — Pozdravljen. — Količkor sem slišal, imaš prav nerodno storijo na vratu. Zdi se mi, da ti dam lahko dober svet. Prepreči odhod z letalom obema. Razburjenemu kakor tudi temu, ki je šele pravkar vstopil. Upam, da bova zadevo lahko rešila, če ostaneta oba tukaj. Če moreš, uredi zadevo tako, da izmakneš kovček drugemu. Stoji na tleh blizu vrat.

Razširjanje pomorske telefonije

Po vzgledu ameriških parnikov »Leviathana«, »Olympica« in »Majestica« poskuša tudi nemški parnik »Hamburg« s telefonijo na kratke valove. Podnevi se oddaja hkrati na valu 18 in 23 m, ponoči pa na valovni dolžini 27 in 36 m, jakost 700 Wattov. Klic je DDDX. (k.)

Radioamater je stal pred svojim aparatom s slušalkami na ušesih. Naenkrat se mu je zazdelo, da čuje kako se mogočni slapovi Niagare vaje v globočino. To dejstvo ga je tako navdušilo, da je pričel od veselja pred aparatom poskakovati. V tem hipu pa pride njegova žena ter ga prebudi iz prelepe iluzije rekoč: »Le glej, kaj je Slavko naredil. V kopalnici je pustil, da je voda tekla preko kadi.«

V Lom je prišel potujoči plezalec po vrvi. Napel je jekleno žico med dve hiši ter popoldne razkazoval svojo umetnost s tem, da je hodil po vrvi sem in tja. Pa pride mimo Mirko s svojim očetom ter pravi: »Oče, ali pa sme ta mož gori meni nič tebi nič po anteni hoditi?«

Stoparjev Gašper si je sam sestavil radio aparat in sicer trocevnege. Bil je izboren aparat, ki je imel samo eno napako, namreč to, da ni pel. Čemerer se je pripravil, da vso kramo zopet narazen vzame, ko se oglasi iz zapečka njegova žena Spela: »Ja, kako pa naj poje, ko ga pa še niti prijavil nisi?«

Odhoda jima seveda ne smeš prepevedati, bomo že našli kake defekte v aeroplanih, da ne bo mogoče leteti. Ali si za to? Pokliči k telefonu še šefa pisarne, ing. Šarca.« — — —

»Vratar, stopite brž po toliko pilotov, kolikor aeroplanov imate v hangerjih. Pa hitro!« — — —

»Ali si ti, Šarc, pozdravljen. Poslušaj! Tista dva tička, ki jih imaš tam v svoji pisarni, ne smeta leteti. Dal sem že poklicati toliko pilotov, kolikor aeroplanov imaš trenutno v zalogi. Če bo kdo od njih zahteval letalo, pokliči po telefonu portirjevo pisarno, kjer bom jaz dajal instrukcije pilotom. Letalo, s katerim sem se prijeljal jaz, ostane še naprej meni na razpolago — razumeš! — Pilote pa lepo po vrstnem redu vprašaj, če je defekt v motorju že odpravljen, če je bencinski tank že popravljen, če elektrika že funkcijonira itd. Velja, kajne! Na svidenje potem, ko se znebiš te nadloge!« — — —

Vratar je že pripeljal štiri pilote. »Gospodje, sedaj enkrat bo najbrže šef vsakega od vas posebej poklical v pisarno. Zapomnite si: Naj vas vpraša za kakršnokoli napako na vašem letalu, vedno morate odgovoriti, da še ni popravljena. Na vprašanje, koliko časa bo popravilo še trajalo, recite vedno najmanj štiri ure. Lahko rečete seveda več, če je napaka, oziroma popravilo veliko. Saj ste bistroumni zadosti, da veste, za kaj gre. Policija želi, da danes nihče ne odpojuje z letalom z Bleda, pa tega noče naravnost povedati. Saj boste ugodili šefovi želji in odgovarjali tako, kot sem vam naročil. Da se boste prepričali, ga bom še enkrat poklical, da vam sam pove isto. — Naj vzame, prosim, nekdo od vas drugo slušalko, da bo slišal, kaj mu bo odgovoril šef.« (Dalje.)

RADIO LJUBLJANA

RAZSTAVLJA

**Obiščite
razstavo
Radio
Ljubljana**

**Velesojem
31.8.-15.9.
1930
Paviljon K**

Maribor, Aleksandrova 44

Ljubljana, Miklošičeva 5